

Apstiprināts
ar Labklājības ministrijas
2016. gada 12. aprīļa
Rīkojumu nr. 11/ESSF

**Vienas vienības izmaksu standarta likmes aprēķina un
piemērošanas metodika
Eiropas Sociālā fonda darbības programmas
“Izaugsme un nodarbinātība”
7.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot darba drošību, it īpaši
bīstamo nozaru uzņēmumos”
īstenošanai**

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Rīgā
2016

Saturs

Saturs	2
1. Metodikas mērķis	3
2. Vispārīgie jautājumi	3
3. Normatīvā bāze un pamatojošie informācijas avoti.....	4
4. Vienas vienības izmaksu standarta likmes aprēķina vispārējie principi	5
5. Vienas vienības izmaksu standarta likme	5
6. Vienas vienības izmaksu standarta likmes pamatojums	5
7. Vienas vienības izmaksu vienotās likmes piemērošanas formula	7
8. Vienas vienības izmaksu rezultatīvie rādītāji, to attiecināšana un iekļaušana maksājumu pieprasījumos	8

1. Metodikas mērķis

- 1.1. Metodikas “Vienas vienības izmaksu standarta likmes aprēķina un piemērošanas metodika Eiropas Sociālā fonda darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 7.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot darba drošību, it īpaši bīstamo nozaru uzņēmumos” īstenošanai” (turpmāk – metodika) mērķis ir noteikt vienas vienības izmaksu standarta likmes apmēru, tās aprēķinu, piemērojamos nosacījumus, sasniedzamos rezultātus un tās pamatošanu Eiropas Sociālā fonda (turpmāk – ESF) darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 7.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot darba drošību, it īpaši bīstamo nozaru uzņēmumos” (turpmāk – 7.3.1. specifiskais atbalsts) projekta (turpmāk – 7.3.1. projekts) īstenošanai.

2. Vispārīgie jautājumi

- 2.1. Metodikā noteikto vienas vienības izmaksu standarta likmi 7.3.1. projektā piemēro iestāde, kas saskaņā ar Valsts darba inspekcijas likumu nodrošina valsts uzraudzības un kontroles īstenošanu darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības jomā – Valsts darba inspekcija (turpmāk – VDI), kas 7.3.1. projekta ietvaros ir finansējuma saņēmējs.
- 2.2. 7.3.1. projekta ietvaros vienas vienības izmaksu standarta likme tiek piemērota izvērtēšanas izmaksām, kas rodas VDI, lai nodrošinātu bīstamo nozaru uzņēmumiem (turpmāk – uzņēmumi), kas pieteikušies konsultatīvā atbalsta saņemšanai, :
  - 2.2.1. pirmspārbaudes un sagatavotu sākotnējos novērtējumus (turpmāk – pirmspārbaudes);
  - 2.2.2. pēcpārbaudes par konsultatīvā atbalsta saņemšanas rezultātā izteikto ieteikumu ieviešanu (turpmāk – pēcpārbaudes).
- 2.3. Pirmspārbaudes un pēcpārbaudes nodrošina VDI darbinieki uzņēmumos klātienē saskaņā ar Darba aizsardzības likumu un uz tā pamata izdotajiem normatīvajiem aktiem, kas nosaka, kā uzņēmumos, atbilstoši darba aizsardzības prasībām, sakārtojama darba vide.
- 2.4. Metodika nosaka vienas vienības izmaksu standarta likmi VDI iesaistītā darbinieka atalgojumam un pieskaitāmajām izmaksām vienas pirmspārbaudes vai pēcpārbaudes veikšanai vienā uzņēmumā, kas pieteicies konsultatīvā atbalsta saņemšanai 7.3.1. projekta ietvaros atbilstoši Ministru kabineta 2016. gada 1. marta noteikumiem nr.127 “Darbības programmas “Izaugsme un nodarbinātība” 7.3.1. specifiskā atbalsta mērķa “Uzlabot darba drošību, it īpaši bīstamo nozaru uzņēmumos” īstenošanas noteikumi”.
- 2.5. Pirmspārbaudes veic īpaši bīstamo nozaru uzņēmumos, kas iepriekš nav saņēmuši bezmaksas darba vides risku novērtējumu Eiropas Savienības fondu ietvaros (pārbaude tiek veikta, salīdzinot ar iepriekšējā periodā atbalstu saņēmušo uzņēmumu reģistru) un par kuriem VDI ir pieņēmusi lēmumu par konsultatīvā atbalsta piešķiršanu.
- 2.6. Pēcpārbaudes veic īpaši bīstamo nozaru uzņēmumos, par kuriem VDI ir pieņēmusi lēmumu par konsultatīvā atbalsta piešķiršanu un kas ir saņēmuši pirmspārbažu ietvaros sagatavotajos sākotnējos novērtējumos noteikto konsultatīvo atbalstu, piemēram, konsultācijas darba devējiem darba vides risku novērtēšanā, laboratoriskie mērījumi un apmācības.
- 2.7. Sākotnējā novērtējumā noteikto konsultatīvo atbalstu nodrošinās VDI piesaistīts pakalpojuma sniedzējs, kas pēc konsultatīvā atbalsta sniegšanas, iesniegs VDI atskaiti par veikto darbu.

3. Normatīvā bāze un pamatojošie informācijas avoti

- 3.1. Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 17. decembra Regula (ES) Nr.1303/2013 ar ko paredz kopīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un vispārīgus noteikumus par Eiropas Reģionālās attīstības fondu, Eiropas Sociālo fondu, Kohēzijas fondu un Eiropas Jūrlietu un zivsaimniecības fondu un atceļ Padomes Regulu (EK) Nr.1083/2006.
- 3.2. Valsts darba inspekcijas likums.
- 3.3. Darba likums.
- 3.4. Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums.
- 3.5. Likums "Par nodokļiem un nodevām".
- 3.6. Transportlīdzekļa ekspluatācijas nodokļa un uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokļa likums.
- 3.7. Ministru kabineta 2016.gada 1. marta noteikumi nr. 127 "Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" 7.3.1. specifiskā atbalsta mērķa "Uzlabot darba drošību, it īpaši bīstamo nozaru uzņēmumos" īstenošanas noteikumi" (turpmāk – 7.3.1. specifiskā atbalsta MK noteikumi).
- 3.8. Finanšu ministrijas izstrādātā „Metodika par vienības izmaksas standarta likmes piemērošanu 2014. – 2020. gada plānošanas periodā”.
- 3.9. Finanšu ministrijas izstrādātā „Metodika par netiešo izmaksu vienotās likmes piemērošanu projekta izmaksu atzīšanā 2014. – 2020. gada plānošanas periodā”.
- 3.10. Ministru kabineta 2007. gada 2. oktobra noteikumi nr. 660 "Darba vides iekšējās uzraudzības veikšanas kārtība”.
- 3.11. Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumi Nr. 1031 "Noteikumi par budžetu izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām”.
- 3.12. Ministru kabineta 2005. gada 27. decembra noteikumi nr. 1031 "Noteikumi par budžeta izdevumu klasifikāciju atbilstoši ekonomiskajām kategorijām”.
- 3.13. Ministru kabineta 2010. gada 12. oktobra noteikumi Nr. 969 "Kārtība, kādā atlīdzināmi ar komandējumiem saistītie izdevumi”.
- 3.14. VDI 2010. gada 5. novembra kārtība Nr.68/NOR "Darba samaksas un tai pielīdzināmu izmaksu aprēķināšanas un izmaksas kārtība”.
- 3.15. VDI 2010. gada 30. jūlija kārtība Nr.62/NOR "Kārtība, kādā Valsts darba inspekcijā izmanto transportlīdzekļus dienesta pienākumu pildīšanai”.
- 3.16. VDI 2010. gada 29. janvāra kārtība Nr.57/NOR "Kārtība, kādā Valsts darba inspekcijā izmanto mobilos un stacionāros tālruņus”.
- 3.17. VDI 2014. un 2015. gada personāla saraksti uz katra kalendārā gada mēneša pirmo datumu.
- 3.18. VDI Valsts kases pamatbudžeta konta pārskati no 2013. gada 1. janvāra līdz 2015. gada 31. decembrim.
- 3.19. Ministru kabineta 2011. gada 23. augusta instrukcijas Nr. 8 "Instrukcija par valsts budžeta izpildes analīzi" 5.pielikums "Valsts darba inspekcijas Paskaidrojums par valsts pamatbudžeta izpildi 2015. gada 3, 6,9 un 12 mēnešos" un "Valsts darba inspekcijas paskaidrojums par valsts pamatbudžeta izpildi 2014. gada 3, 6, 9 un 12 mēnešos" (sagatavo VDI galvenais finansists, saskaņo VDI Finanšu un administratīvās nodaļas vadītājs, apstiprina VDI direktors, tiek iesniegts Labklājības ministrijai Finanšu vadības departamentam, glabājas VDI lietvedībā).

4.Vienas vienības izmaksu standarta likmes aprēķina vispārējie principi

- 4.1. Vienas vienības izmaksu standarta likmes aprēķins ir balstīts uz šādiem principiem:
  - 4.1.1. tas ir iepriekš noteikts – vienas vienības izmaksu piemērošanas nosacījumi ir noteikti 7.3.1. specifiskā atbalsta MK noteikumos;
  - 4.1.2. tas ir taisnīgs – vienas vienības izmaksas piemēros visām VDI darbinieku veiktajām pirmspārbaudēm un pēcpārbaudēm īpaši bīstamo nozaru uzņēmumos, kas pieteikušies konsultatīvā atbalsta saņemšanai un par kuriem ir pieņemts lēmums konsultatīvā atbalsta piešķiršanai, 7.3.1. projekta ietvaros;
  - 4.1.3. tas ir objektīvs – vienas vienības izmaksu aprēķins balstās uz pamatotu informāciju un datiem, un tas ir balstīts uz 2013., 2014. un 2015. gada VDI datiem par vienai VDI darbinieku veiktajai pārbaudei nepieciešamajiem cilvēku un laika resursiem un papildus pieskaitāmajām izmaksām, kas nepieciešamas, lai varētu nodrošināt pārbaudes veikšanu.
  - 4.1.4. tas ir pierādāms – vienas vienības izmaksu aprēķins ir pamatots ar metodikas 3. sadaļā minētajiem normatīvajiem aktiem un informācijas avotiem.

5.Vienas vienības izmaksu standarta likme

- 5.1. Veinas vienības izmaksu standarta likme tiek piemērota VDI pirmspārbaudžu un pēcpārbaudžu nodrošināšanai, tajā iekļaujot:
  - 5.1.1. atalgojuma izmaksas VDI pirmspārbaudžu un pēcpārbaudžu veikšanā iesaistītajiem darbiniekiem: vienam darbiniekam par vienas pirmspārbaudes vai pēcpārbaudes veikšanu;
  - 5.1.2. papildus pieskaitāmās izmaksas, kas nepieciešamas, lai varētu nodrošināt VDI pirmspārbaudžu un pēcpārbaudžu veikšanā iesaistīto darbinieku veikto pirmspārbaudi vai pēcpārbaudi, piemēram, transporta izmaksas, kancelejas preces, komunikācijas un komunālās izmaksas, telpu īre u.c. pieskaitāmās izmaksas.
- 5.2. Vienas vienības izmaksu standarta likme par vienu pirmspārbaudi vai pēcpārbaudi ir 140,38 *euro*. To veido vienas pārbaudes veikšanai nepieciešamās vidējās atalgojuma izmaksas (122,07 *euro*) un papildus nepieciešamās pieskaitāmās izmaksas, kas noteiktas 15% apmērā no vidējām atalgojuma izmaksām ($122,07 \text{ euro} * 15\% = 18,31 \text{ euro}$).

6.Vienas vienības izmaksu standarta likmes pamatojums

- 6.1. Saskaņā ar VDI personāla sarakstos uzskaitīto pārbaudžu veikšanā iesaistīto darbinieku skaitu un Ministru kabineta 2011.gada 23.augusta instrukcijas Nr.8 “Instrukcija par valsts budžeta izpildes analīzi” 5.pielikumā “Valsts darba inspekcijas Paskaidrojums par valsts pamatbudžeta izpildi” noteikto veikto uzņēmumu pārbaudžu, lai sekmētu darba tiesisko attiecību un darba aizsardzības normatīvo aktu ievērošanu, t.sk., mazināta neregistrēto nodarbinātību, izglītotu sabiedrību, preventīvi novērstu normatīvo aktu pārkāpšanu, skaitu par 3 gadu periodu (2013., 2014. un 2015.gads), ir noteiktas vienas pārbaudes veikšanai vidējās nepieciešamās atalgojuma izmaksas (skat. metodikas tabulu nr.1) un aprēķināta vienai pārbaudei nepieciešamo vidējo atalgojuma izmaksu apmērs (skat. metodika tabulu nr.2).

Tabula nr. 1 "VDI datu analīze. Vienas pārbaudes veikšanai nepieciešamās atalgojuma izmaksas."

Samaksas periods/ Valūta	2015.gads EUR	2014.gads EUR	2013.gads EUR
Pārbažu veikšanā iesaistīto darbinieku atalgojums kopā:	1 316 216,20	1 303 252,74	1 276 285,22
Pārbažu skaits kopā:	10643	10465	10806
Vienas pārbaudes vidējās atalgojuma izmaksas	123,67	124,53	118,11

- 6.2. Vienas pārbaudes vidējās atalgojuma izmaksas ietekmē: kopējais pirmspārbažu un pēcpārbažu veikšanā iesaistīto darbinieku skaits, kas veic pārbaudes pārskata periodā, ņemot vērā, ka vienas pārbaudes veikšanā ir noteikts viens darbinieks, un, ka katra darbinieka mēnešalgas grupa un atalgojuma skala var mainīties atkarībā no stāža vai izmaiņām likumā par valsts budžetu, no nodokļu politikas un nodokļu likmēm, kā arī veiktais pārbažu skaits.

Tabula nr 2. "Vienai pārbaudei nepieciešamo vidējo atalgojuma izmaksu aprēķins"

Pārbažu veikšanai nepieciešamais atalgojums gadā <i>euro</i> (vidēji par 2013., 2014., 2015.gadu)	Pārbažu skaits gadā (vidēji par 2013., 2014., 2015.gadu)	Vienas pārbaudes veikšanai nepieciešamās vidējās atalgojuma izmaksas <i>euro</i>
1 298 584,72	10638	Atalgojums gadā/ veikto pārbažu skaitu gadā = vidējās atalgojuma izmaksas vienai pārbaudei 122,07

- 6.3. Ņemot vērā, ka reālo atalgojumu izmaksu apjomu var ietekmēt normatīvo aktu, piemēram, Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likums, likums "Par nodokļiem un nodevām" u.c. izmaiņas, vienai pārbaudei nepieciešamās atalgojuma izmaksas tiks pārskatītas reizi gadā, attiecīgi aprēķinot vidējās reālās atalgojuma izmaksas par vienu pārbaudi katrā iepriekšējā gada atalgojuma izmaksās un aktualizējot vidējās atalgojuma izmaksas par pēdējo trīs gadu periodu. Vienas vienības izmaksu likmē iekļautais atalgojuma apmērs var tikt koriģēts, ja vidējās atalgojuma izmaksas par vienu pārbaudi pēdējos trīs gados pārsniedz 5% no sākotnēji noteiktām vidējām atalgojuma izmaksām vienai pārbaudei – 122,07 *euro*.
- 6.4. Ja atbilstoši metodikas 6.3. apakšpunktā noteiktajam tiek koriģēts vienas vienības izmaksu likmes atalgojumu izmaksu apmērs, aktualizētā likme tiek piemērota pēc atbilstošu grozījumu metodikā apstiprināšanas.
- 6.5. Saskaņā ar VDI personāla sarakstiem un Valsts kases VDI konta izrakstiem par 3 gadu periodu (2013., 2014. un 2015.gads) ir noteiktas papildus nepieciešamās izmaksas – pieskaitāmās izmaksas, kas veidojas, lai nodrošinātu pirmspārbažu un

pēcpārbažu veikšanu. Ņemot vērā, ka pieskaitāmās izmaksas par 2013., 2014. un 2015.gadu, kas nepieciešams VDI pārbažu veikšanai, nav mazākas par 15% no noteiktajā kalendārajā gadā aprēķinātajām atalgojuma izmaksām un atbilst Finanšu ministrijas izstrādātājā “Metodikā par netiešo izmaksu vienotās likmes piemērošanu projekta izmaksu atzīšanā 2014.-2020.gada plānošanas periodā” noteiktajai netiešo izmaksu definīcijai un uzskaitījumam, pirmspārbažu un pēcpārbažu veikšanai nepieciešamo pieskaitāmo izmaksu apjoma pamatošanai tiek izmantots viens no Eiropas Komisijas piedāvātajiem vienkāršoto izmaksu vienoto likmju veidiem – netiešās izmaksas 15% no tiešajām attiecināmajām personāla izmaksām. Tādējādi pirmspārbažu un pēcpārbažu veikšanai nepieciešamo pieskaitāmo izmaksu apmērs ir noteikts 15% no vienai pārbaudei nepieciešamām vidējām atalgojuma izmaksām, kas atbilst pieskaitāmo izmaksu segšanai nepieciešamā finansējuma apmēram (skat. metodikas tabulu nr.4).

Tabula nr.4 “Vienai pārbaudei nepieciešamo pieskaitāmo izmaksu aprēķins”

Vienai pārbaudei nepieciešamās vidējās atalgojuma izmaksas <i>euro</i>	Vienkāršoto izmaksu vienotā likme	Pieskaitāmo izmaksu aprēķina formula	Vienas pārbaudes pieskaitāmās izmaksas <i>euro</i>
122,07	15% no vienai pārbaudei nepieciešamajām vidējām atalgojuma izmaksām	122,07 <i>euro</i> * 15%	18,31

7.Vienas vienības izmaksu vienotās likmes piemērošanas formula

7.1. Vienas vienības izmaksu aprēķins pirmspārbaudžu un pēcpārbažu veikšanai 7.3.1. projekta ietvaros.

$$\underline{\text{(Veikto pirmspārbažu skaits + veikto pēcpārbažu skaits) x (A + A*15\%)},^1$$

kur

A – vienas pārbaudes vidējās atalgojuma izmaksas (122,07 *euro*)

Piemērs:

$$(4700 \text{ pirmspārbaudes}^2 + 4700 \text{ pēcpārbaudes}) \times (122,07 \text{ euro} + (122,07 \times 15\%)) = 9400 \text{ pārbaudes} \times (122,07 \text{ euro} + 18,31 \text{ euro}) = 9400 \text{ pārbaudes} \times 140,38 \text{ euro} = 1\,319\,572,00 \text{ euro}$$

¹ Metodika paredz vienas vienības likmes pārskatīšanas un koriģēšanas kārtību, līdz ar to formulā izmaksas tiek aprēķinātas no piemērošanas brīdī apstiprinātajām vidējām atalgojuma par vienu pārbaudi izmaksām.

² 7.3.1. specifiskā atbalsta MK noteikumos noteiktais iznākuma rādītājs.

8.Vienas vienības izmaksu rezultatīvie rādītāji, to attiecināšana un iekļaušana maksājumu pieprasījumos

- 8.1. 7.3.1. projekta ietvaros metodikas 5.2. punktā minēto likmi par veiktajām pārbaudēm attiecina atbilstoši sasniegtajam rezultāta rādītājam, kas ir nodrošināto pirmspārbaudžu un pēcspārbaudžu skaits.
- 8.2. Rezultatīvā rādītāja un vienas vienības izmaksu attiecināšanā veiktajām pirmspārbaudēm ņem vērā šādus nosacījumus:
  - 8.2.1. uzņēmums ir pieteicies atbalsta saņemšanai;
  - 8.2.2. ir pieņemts VDI lēmums par atbalsta piešķiršanu uzņēmumam 7.3.1. projekta ietvaros;
  - 8.2.3. ir notikusi pirmspārbaude uzņēmumā un sagatavots sākotnējais novērtējums.
- 8.3. Rezultatīvā rādītāja un vienas vienības izmaksu attiecināšanā veiktajām pēcspārbaudēm ņem vērā šādus nosacījumus:
  - 8.3.1. ir pieņemts VDI lēmums par atbalsta piešķiršanu uzņēmumam 7.3.1. projekta ietvaros;
  - 8.3.2. ir notikusi pirmspārbaude uzņēmumā un sagatavots sākotnējais novērtējums;
  - 8.3.3. ir notikusi pēcspārbaude;
  - 8.3.4. ir veikts uzņēmuma saņemtā atbalsta 7.3.1. projekta ietvaros pasākumu novērtējums.
- 8.4. Vienas vienības izmaksas par pirmspārbaudžu un pēcspārbaudžu veikšanu VDI iekļauj nākamajā maksājuma pieprasījumā pēc rezultatīvo rādītāju apliecinājošu dokumentu apstiprināšanas atbilstoši metodikas 7.1.apakšpunktā norādītajai aprēķina formulai. Maksājumu pieprasījumiem pievieno pamatojošo dokumentu kopijas:
  - 8.4.1. veikto pirmspārbaudžu apliecināšanai: uzņēmumu pieteikumus atbalsta saņemšanai, VDI lēmumus par atbalsta piešķiršanu, sākotnējos novērtējumus;
  - 8.4.2. veikto pēcspārbaudžu apliecināšanai: atbalsta saņemšanas rezultātā izteikto ieteikumu ieviešanas novērtējumus.
- 8.5. Papildus metodikas 8.4. apakšpunktā minētajiem dokumentiem, VDI uzglabā un nepieciešamības gadījumā nodrošina pieejamību dokumentācijai, kuru ir izstrādājuši pārbaudēs iesaistītie darbinieki pirmspārbaudžu un pēcspārbaudžu veikšanas laikā, piemēram, aptaujas dokumenti, mērījumi, instrukcijas, pārbaudēs iesaistīto darbinieku ziņojumi u.c.
- 8.6. Ja rādītājs netiek sasniegts (pirmspārbaude vai pēcspārbaude nav notikusi un nav pamatojama ar metodikas 8.4. apakšpunktā minētajiem attiecināmajiem dokumentiem), vienas vienības izmaksas par pirmspārbaudes vai pēcspārbaudes veikšanu nav attiecināmas un izmaksas netiek iekļautas projekta attiecināmajās izmaksās.

